

Kolm põlvkonda koos

Eesti põllumajanduses on praegu põhitegijad kunagistest kolhoosidest-sovhoosidest välja kasvanud suurtootjad. Nn peretalusid, mis oleksid ka tõsised tootmistalud, on järele jäänud vähe. Palamuse vallas neid siiski on. Näiteks Tarto talu Vaidaveres, mille peremeheks on Margus Kull.

Lk 2

Ülistuslaulud, vimplid ja võimlemiskavad

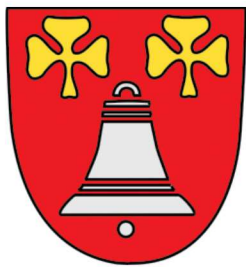
16. oktoobril toimus Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumis järjekordne, nüüd siis juba 43. pidu "Leib ja lilled", millest võtsid osa kooli 5.-12. klassi õpilased, õpetajad ja mõned vilistlased. Peo läbiviijaks oli 8. klass, kes tuli oma ülesandega kenasti toime.

Lk 4

29. novembril kell 11 jumalateenistus, teenib vaimulik Kaido Soom; **kell 16** ansambli Oma Lugu kontsert (vabatahtlik annetus); **kell 17.15** esimese advendiküünla süütamine pastoraadi ees oleva platsil ja Kaido Soomi vaimulik sõnum; **kell 17.40** soe jook ja kringel rahvamaja saalis. *Sündmust korraldavad Palamuse kogudus ja rahvamaja ning LC Palamuse* **6. detsembril kell 11** jumalateenistus. Kaasa teenib Pajusi naisansambel. **13. detsembril kell 11** jumalateenistus. Kaasa teenib Avinurme naiskoor. **20. detsembril kell 11** jumalateenistus; **kell 15** kontsert. Guido Kangur loeb eesti autorite luulet ja kitarril saadab Robert Jürjendal (vabatahtlik annetus).

Palamuse valla Teataja

Nr 11 (257)

5. november 2015

Kontserdil "Hea valla laululaps" astusid üles ka Palamuse valla lasteaia "Nukitsamees" kõige väiksemad, kolme- kuni viie-aastased lauljad.

FOTO: RIINA MÄGI

Head laululapsed ja Anu Röömel

Palamuse rahvamaja lava oli 24. oktoobril taas oma valla heade laululaste päralt. Seekord esitasid kõik esinejad Anu Röömeli laule. Kuulamas oli ka autor ise.

Kontserdil "Hea valla laululaps" astusid üles Palamuse valla lasteaia "Nukitsamees", Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumi ja Palamuse laulustuudio noored lauljad. Nende juhendajad Maire Tamm, Luule Toome, Helen Kirsi ja Karmo Toome olid kontserdil ettevalmistamisel ära teinud suure töö: valinud lastele laulud ja õpetanud need selgeks. Kontserdieelsel päeval ja kontserdipäeva hommikul said noored

lauljad aga proovi teha koos Karmo Toome juhendatava kuueliikmelise saateansambliga, kellega kontserdi ajal ka esineti.

"Nii lühikese harjumis- ja harjutamisaja kohta oli tulemus päris hea," tõdes Luule Toome.

Lisaks laulmisele jõudsid lapsed kontserdieelsel päeval ka joonistada: iga laululaps joonistas pildi enda esitatava laulu kohta. Kontserdi ajal olid taiesed rahvamaja saalis väljas.

Viljandis sündinud-kasvanud, vahepeal Tallinnas õppinud ja nüüd taas Viljandis tegutsev Anu Röömel on praegu meie üks armastatumaid lastelau-

luloojaid.

"Ega ma teagi päris täpselt, kust need laulud minu pähe tulevad," sõnas Anu Röömel. "Ajapikku on neid igatahes üsna palju kogunenud. Mõned laulud, mida siin esitati, olid vahepeal mul endalgi meelest läinud. Tore, et neid meelde tuletati!"

Laululaste kontserdi ajal oli rahvamaja saal pilgeni publikut täis. Ja nii on see selle sarja kontsertide ajal ikka olnud. Lõviosa kuulajatest moodustasid noorte lauljate vanemad ja vanavanemad.

"Minu meelest on see väga tänuväärne, et Palamuse-suguses väikeses paigas lastele

selliseid muusikasündmusi korraldatakse," ütles Palamuse laulustuudio värskes juhendaja Helen Kirsi. "Lastel on hea koguda siin esinemiskogemusi, mis neile elus kasuks tulevad."

Helen Kirsi, kelle Karmo Toome endale sel sügisel appi Palamuse laulustuudio lapsi juhendama kutsus, lõi kontserdil ka ise kaasa: ta lisas saatebändi muusikasse värve oma särtsaka viiulimänguga.

Kontserti "Hea valla laululaps" on Palamusel korraldatud juba üheteistkümnel aastal. Tuleva-aastaselt kaheteistkümnendal kontserdil esitatakse Riine Pajusaare laule.

RIINA MÄGI

Maaraamatukoguhoidjad said tänavu kokku Palamusel

Eesti maaraamatukoguhoidjad on juba viisteist aastat sügiseti, raamatukogupäevade lõpupäeval omavahel kokku saanud, et mõne huvitava paigaga tutvuda, kogemusi vahetada ja paremaid tunnustada. Tänavu oli kokkusaamispaigaks Palamuse. Siinses rahvamajas peetud XV maaraamatukoguhoidja päevale kogunes umbes 130 raamatukogutöötajat pea kõigist Eesti maakondadest.

Päeva esimene pool kulus ettekandeid kuulates. Üks kõnelejatest oli Palamuse kihelkonnakoolimuuseumi pedagoog Aili Kalavus: tema suu läbi sai rahvas teada, mida kajastab muuseumi ekspositsioon ja milliseid programme muuseum külastajatele pakub.

Kultuurilist meelelahutust pakkusid teiste hulgas Palamuse lapsed-noored, kes osalesid MTÜ Sokuturi tänavuses muusika- ja tantsulaagris, kus toodi lavale Kaari Sillamaa muusikal "Üks kõigi ja kõik ühe eest".

Palamuse rahvamajas toimunud maaraamatukoguhoidja päeval kuulutati välja aasta maaraamatukoguhoidja tiitli nominendid, kellele kingiti Jõgevamaa andidega korvid.

FOTO: RIINA MÄGI

Tervet muusikali polnud küll aega ja võimalust ette kanda, ent nähtud üksiknumbridki tekitasid publikus nii suurt vaimustust, et aplodeeriti püsti seistes.

Maaraamatukoguhoidja päeva juhtis õpetaja Lauriks ke-

hastunud Palamuse kihelkonnakoolimuuseumi arendus- ja projektijuht Janek Varblas, kes lõbustas rahvast muu hulgas "Kevadest" võetud arhailistele sõnadele tänapäevaste seletuste otsimisega.

Maaraamatukoguhoidja päev

on ikka olnud ka paremate tunnustamise koht. Palamuselgi kuulutati välja 12 aasta maaraamatukoguhoidja tiitli nominenti, kellele üle antud Jõgevamaa andidega korvides oli ka väike pudel punsli õli. Kes nominentidest aasta maaraamatukoguhoidja tiitli pälvis, see selgub tuleva aasta veebruaris, kui toimub Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastakonverents.

Maaraamatukoguhoidja päeva korraldamisel lõi usinalt kaasa ka Palamuse raamatukogu juhataja Lagle Räga.

"Jõgevamaa raamatukogutöötajad said maaraamatukoguhoidja päeva korraldamisega väga hästi hakkama," ütles Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu juhatuse esinaine Katre Riisalu. "Õhkkond oli soe ja südamlük, ettekanded andsid huvitava ülevaate Jõgevamaast ning Palamuse ise on paigana väga paeluv."

RIINA MÄGI

Umbusaldamine ei läinud läbi

Palamuse vallavolikogu 8. oktoobril toimunud erakorralisel istungil oli arutlusel umbusalduse avaldamine vallavanem Urmas Astelile ja neljaliikmelisele vallavalitsusele. Vallavanem ja -valitsus jäid siiski ametisse.

Umbusaldusavalduse andsid Sotsiaaldemokraatliku Erakonna nimekirjast volikogusse valitud saadikud sisse teatavasti 24. septembril toimunud volikogu istungil ning umbusaldushääletuseks kutsuti kokku erakorraline istung. Enne hääletamise juurde asumist selgitas kumbki pool oma seisukohti. SDE nimekirjast valitud volikogu liige Urmas Paju ütles, et umbusaldusavaldust ei antud sisse uisapäisa, vaid selline samm otsustati teha, sest muid võimalusi enam ei nähtud.

"Leidsime, et edasiminemiseks tuleb pinged välja lasta ja leidsime, et umbusalduse avaldamine on ühe demokraatliku valitsemismeetodi juurde kuuluva võttena selleks sobiv. Loodan, et see samm viib seleni, et volikogu töösse tuleb rohkem avatust, kaasamist, läbipaistvust ja koostegemist," ütles Paju.

Ta tõi välja kümme juhtumit, mis SDE saadikute meelest taunimist vääriks. Paljud neist leidsid käsitlemist juba Palamuse Valla Teataja eelmises numbris ilmunud Urmas Paju arvamuses, ent oli ka uusi näiteid. SDE saadikutele oli näiteks pinnuks silmas 2011. aastal vallavalitsuse ja LP Green OÜ vahel sõlmitud leping, millega nimetatud firma sai enda käsutusse Kaarepere katlamaja tühjaks jäänud ruumid. Ruumides oli tehtud teatud summa eest parendustööd ning enne lepingu lõpptähtaega pikendas vallavanem lepingut aastani 2019, kusjuures kuskilt ei paista, et selle üle oleks toimunud mingi arutelu.

Vallavanem selgitas oma vastulauses, et LP Green OÜga oli vaja lepingut enne selle lõppemise tähtaega pikendada sellepärast, et firmal oli võimalus taotleda EASist toetust ruumidega seotud arendusprojektile, EASi tingimused näevad aga ette, et ruumide kasutamiseks sõlmitud leping peab kehtima veel vähemalt viis aastat. Samal põhjusel on ka varem mõningaid lepinguid pikendatud. Mis aga puutub Kaarepere katlamaja ruumide heakorra parandamiseks tehtud investeeringutesse, siis need tegi ettevõtja, mitte vald.

Et erakorralisel istungil olid kohal kõik 13 volikogu liiget, kujunes hääletustulemus ootuspäraseks: vallavanema ja vallavalitsuse umbusaldamise poolt olid viis SDE nimekirja saadikut, selle vastu aga kaheksa valimisliidu Paunvere nimekirjast valitud saadikut.

"Hääletustulemus peegeldas praegust jõudude vahekorra," sõnas Urmas Paju istungi lõppedes. "Samas esines vallavanema tänastes vastustes varasemast rohkem selliseid noote, et mõningaid vildakaid asju saab tulevikus parandada."

Valimisliidu Paunvere saadik Rainis Poll tõdes omalt poolt, et paljud probleemid on alguse saanud infopuudusest.

"Opositsiooni liikmed pole osanud õigest kohast infot otsida, on teinud napi teabe põhjal ebaõigeid järeldusi ning paisanud nii kerkinud süüdistused avalikkuse ette. Minu meelest on nad sel viisil kahjustanud valla mainet," ütles Rainis Poll.

RIINA MÄGI

Kultuurivaldkonna analüüs näitas vajadust uuendusteks

Hiljuti viidi Palamuse vallas läbi kultuurivaldkonna analüüs ning selle tulemused on nüüdseks kirja saanud. Sellise analüüsi tellimise vajadust põhjendas Palamuse vallavanem Urmas Astel järgmiselt.

“Võõrad on meid küll meie toimeka kultuurielul eest kiitnud, ent asja lähemalt vaadates tundus meile, et kõik asjad siiski ei klapi. Seepärast leidis vallavalitsus, et vaja oleks kõrvaltvaataja objektiivset pilku. See võib välja tuua mõned kitsaskohad, mis endale silma ei torka. Ning võõra sõna arvestatakse ka pärast rohkem.”

Analüüsi viis ajavahemikul 30. aprillist 28. augustini läbi Kerli Ploom. Hetkeolukorrast ülevaate saamiseks ja võimalike arengusuundade määratlemiseks küsitles ta kultuuriasutuste ja raamatukogudega seotud inimesi, vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni liikmeid jt isikuid. Ühtekokku oli küsitletavaid 16.

Analüüsi koostaja tõdes, et hinnang valla kultuuritegevusele on valdavalt positiivne. Kultuuritegevus on mitmekesine: tegeldakse võimalik rahvakultuuriga, osa saada kontsertidest, näitustest, professionaalse teatri etendustest, korraldatud väljasõitudest ja muudest kultuurisündmustest. Välja on kujunenud traditsioonilised üritused, nagu Paunvere väljanäitus, Lutsu huumoripremia üleandmine jne. On olemas mitmekülgseid huvitegevuse võimalused ning tugevad ringijuhid. Positiivseks peetakse ka küla- ja kogukonnaelu elavnemist. Näiteks Kaarepere külaselts korraldab külapäeva võistluste ja kontserdiga ning Imukveres on külaselts aktiivselt tegutsema hakanud.

Samas on intervjueeritavate arvates paljud võimalused kasutamata. Puudustena toodi välja näiteks see, et valla senine kultuuritegevus on pisut ühekülgne ning vajaks uudseid lähenemisi. Kultuuriüritustest osavõttu peetakse kasinaks. Selle peamiste põhjustena nähti inimeste mugavust, uudsete ürituste vähesust, info halba kättesaadavust ning Tartu ja sealse meelelahutusvõimaluste lähedust. Arvati, et rohkem võiks olla ühtsustunnet ja valla ühisüritusi, kus näiteks ka Pikkjärve, Varberere ja Kudina inimesed kokku saaksid. Tähelepanu pöörati kultuuriprojektide kirjutamise vähesusele ning kasutamata võimalustele kultuuritegevuste lisarahastuseks.

Nenditi, et valla kultuuritegevuses puudub koostöö. Kolme paikkona (Palamuse, Kaarepere, Luua) sidusus toimib vaid üksikute ürituste puhul (näiteks vabariigi aastapäeva vastuvõtt või Paunvere väljanäitus, ent mitte 12 kuu lõikes. Kultuurielus tegevdad organisatsioonid, asutused, mittetulundusühingud, ringijuhid ja külakogukonnad on oma ette ning aktiivset koostööd nende vahel ei toimu. See tekitab probleeme valla kultuuritege-

vuse planeerimisel, eesmärkide seadmisel, ühtse kultuurikalendri koostamisel ja ürituste korraldamisel. Analüüsi autor ja intervjueeritavad leiavad, et nendele probleemidele on lahenduseks valla kultuuritöö koordineerimine, mida täna Palamuse vallas ei ole. Intervjueeritavate sõnul puudub hetkel Palamuse vallavalitsuses ja vallas üldiselt inimene, kes oleks oma töös spetsialiseerunud kultuurivaldkonnale. Finantsabi küsimustes pööratakse raamatupidamisse, juriidilist abi saadakse valla sekretäri käest, üldpõhimõtete ning kõikide muude tekkivate küsimustega pööratakse vallavanema poole. Nähakse vajadust üksuse või inimese olemasoluks vallas, valla allasutuses või vallavalitsuses, kelle ülesandeks oleks koordineerimine, koostöö edendamine, turundustegevuse planeerimine, huvigruppide kaasamine, projektitaotlustes abistamine ja nõustamine kultuurivaldkonnas. Koordineerimine tagaks kultuuritöö parema juhtimise ning eesmärgipärase töö pikemas plaanis.

“Kultuurivaldkonna analüüs on saadetud tutvumiseks kõigile asjaomastele isikutele. Ka valla dokumendiregistris on see olemas ja kõik soovijad saavad seda sealt lugeda,” ütles vallavanem Urmas Astel. “See, mida analüüsist lugesin, langes üldjoontes kokku nii minu kui ka vallavalitsuse arvamusega. Saime toetust mõttele, et valla kultuurielu korralduses tuleks üht-teist muuta. Variante on mitmeid ja valiku teeb mõistagi volikogu. Aga valitsus on asunud ette valmistama valla kahe rahvamaja likvideerimist ja nende baasil ühe valla asutuse loomist.

Kui kaks kultuuriasutust liidetakse, oleks minu meelest mõistlik koondada senised töötajad ja kuulutada uue asutuse juhi kohale välja konkurss. Kui juht paigas, tuleks talle anda vabad käed meeskonna moodustamisel. Aga see on ainult minu arvamus. On loomulikult ka teisi arvamusi. Paljud on näiteks veendunud, et praegust süsteemi tuleks võimalikult vähe puutuda.”

Vallavanem rõhutas, et süsteemi ümber tegemise eesmärk pole raha kokku hoidmine, vaid parema tulemuse saamine. Võib vabalt juhtuda, et uue süsteemi kaivitamisel kulud hoopis suurenevad.

Urmas Asteli sõnul töötab vallavalitsus praegu välja valla kahe rahvamaja reorganiseerimist või likvideerimist ja uue asutuse loomist käsitlevate dokumentide eelnõusid ning need on lootust valmis saada juba volikogu novembriistungiks.

“Kordan, et valla kultuuriasutuste reformimine on volikogu ainupädevuses. Raamatukogusid otsustasime esialgu aga mitte puutuda. Neil on olemas rahvaraamatukogude seadus, mille alusel nad tegutsevad.”

RIINA MÄGI

Tarto talu peremees Margus Kull koos abikaasa Tiina ja noorima lapse, pooleaastase Uku Villega.

FOTO: RIINA MÄGI

Kolm põlvkonda koos

Eesti põllumajanduses on praegu põhitegijad kunagistest kolhoosidest-sovhoosidest välja kasvanud suurtootjad. Nn peretalusid, mis oleksid ka tõsised tootmistalud, on järele jäänud vähe. Palamuse vallas neid siiski on. Näiteks Tarto talu Vaidaveres.

Tarto talus elab koos kolm põlvkonda Kulle: Merike ja Peedu ning nende poeg Margus koos abikaasa Tiina ning laste Karl Eduardi, Kertu, Piibe Mari ja Uku Villega. Tarto talu ostis 1872. aastal mõisnikult välja Peedu esiisa (sellekohane dokument ja kaardimaterjalgi on alles). Loomi peeti selles talus nõukogude ajalgil. 1997. aastal võttis aga Peedu Kull abikaasa Merikese kaasaaitamisel talupidamise taas tõsisemalt käsi. Alustati kolme lehma ja pulliga ning 42,6 hektari maaga. Algul polnud suurema pinna harimiseks tehnikatki. Vastavalt võimalustele on maad ja tehnikat juurde ostate. Praegu on talul haritavat maad 220 hektarit, loomakari on kasvanud aga 130pealiseks. Lüpsilehmi on nende hulgas 62. Suurenenud karja mahutamiseks ehitati 2003. aastal uus laut, kus lüpsimine toimub kalasaba-tüüpi lüpsiplatsil. Kui praegu on Tarto talu Palamuse vallas suuruselt kolmanda piimakarja pidaja, siis varsti tõustakse teisele kohale, sest senini teist kohta hoidnud AS Evemar kavatakse karjapidamise lõpetada. Esimesel kohal on, teadagi, OÜ Paunvere Agro.

“Tarto talu on kuidagi väga loogiliselt arenenud,” ütles Merike Kull. Loogiliselt ja valutult toimus ka talu üleandmine järgmisele põlvkonnale. Kui Peedu tundis soovi talujuhi kohalt taanduda, oli Eesti Maaülikooli lõpetanud poeg Margus valmis talu üle võtma. Paar aastat tagasi valmis ka elamu laiendus, nii et mõlemad pered mahuvad talu lähedasti ära. Ning Merike ja Peedu ei vaata Marguse toimetamist niisama pealt, vaid loovad talutöodes endiselt kaasa.

Kui Peedu oli talu pidanud füüsilisest isikust ettevõtjana, siis Margus lõi peremeheks saades osühingu Kulmar (see on tuletis omaniku nimest — Kull, Margus). Mõiste oütamine oli siis veel leitudamata ja

Tarto talu jaoks oligi “fiendus” selleks hetkeks takistavaks teguriks muutunud, nii et oli just õige aeg uuele tegutsemisvormile üle minna. Tänu osühingu moodustamisele sai Margus taotleda ka alustava noore ettevõtja toetust.

Tarto talus tegeldakse nii teraviljakasvatuse kui ka piimatootmisega. Praegu on talu laudas lüpsmas 52 lehma, aga novembris ja detsembris on neid veel päris palju lüpsma tulemas. Lehmad annavad laktatsioonil keskmiselt 8300 kg piima. Rohkemat praegu laudas kasutatav tehnoloogia ei võimalda. Lehmi ei ole nimelt võimalik vastavalt toodangule eri söötmissrupidadesse jagada. Et selline võimalus tekiks, oleks vaja investeerida, aga praeguse piimahinna juures pole see paraku võimalik.

Piimaauto käib talus üle päeva ja viib korraka ära 2600 kg piima. Piim läheb Jõhvi, ASI Farmi Piimatööstus. Makstakse seal toorpiima eest võib-olla natuke vähem kui mõnes teises firmas, aga kaks korda kuus laekub raha kindlal päeval probleemideta arvele.

Piima hinnast ei saanud me Tarto talu pererahvaga rääkides muidugi kuidagi üle ega ümber. Veel poolteist aastat tagasi oli see täiesti normaalne, siis hakkas aga järsult kukkuma. Nüüdseks on müüdud piima alla omahinna juba kolmteist kuud. Iga piimakilo pealt toodetakse kaheksa senti miinust.

“Iga kuu 27. kuupäeval teatab töötajate järgmise kuu piimahinna. Iga kord olen oodanud seda kuupäeva lootusega, et ehk öeldakse seekord natukenegi suurem number, aga senini on see lootus olnud asjatu,” ütles Merike.

Nagu paljudel teistel piimatootjatel, aitab ka OÜ Kulmar piimatootmise kahjumit katta teraviljatootmise kasum. Ning kõik suuremad investeeringud on määratama kaugusega tulevikku lükatud.

“Terve piimandussektor on niimoodi ootel,” ütles Margus.

“Aga kui sa ei investeeri, siis sa ka ei arene. Tiksud vaikselt ühe paiga peal ja loodad, et jääd ellu,” lisas Merike.

Praegu loodab Tarto pererahvas ikka veel, et “piiman-

dusrindelt” hakkab kunagi tulema ka paremaid uudiseid. Loodetavasti juhtub see enne, kui lehmapidamine Eestis, sealhulgas Tarto talus, otsa saab.

“Praegu ei kujuta küll ette, et ühel päeval ei peaks enam lauta minema,” sõnas Margus.

Silo ja teravili, mida Tarto talu loomad söövad, on enda toodetud, rapsikook ostetud Scanola Balticu õlitehasest. Kõigest sellest segab söödamikser kokku korraliku ninaesise.

“Sööda arvelt me kokku pole hoidnud, olgu siis piima hind milline tahes,” ütles Margus Tarto talu haritavast pinnast on pool teravilja, pool rohumaa all. Kasvatatakse nisu, otra ja nüüd ka hernest. Saagid tänavu head. “Ei teagi, millal nii kõrgeid saake jälle näha saab. Aga nüüd on vähemalt teada, et sellised saagid on võimalikud,” ütles Margus.

Igapäevaseid töötraktoreid on talus neli (kaks John Deere'i ja kaks Belarussi), Claasi kombain teenib Tarto talu teist aastat, aga muidu on tal vanust seitse aastat. Paljud masinad ongi kasutatuna soetatud, sest nii on soodsam. Mõni masin vajaks väljavahetamist ja lautki kohendamist, aga nagu öeldud, pole praegu investeerimise aeg.

Siloteo ja kevadkülvil ajal tuleb Margusel ajutist abijõudu otsida, muidu tehakse kogu töö oma pere ja kahe oma külast palgatud lüpsja abiga ära. Isegi lehmade seemendamiseks saab Margus ise hakkama. Asjatundlikku veterinaarteenust ostetakse aga sisse Eesti Maaülikoolilt. “Meie jaoks polegi talupidamine niivõrd äri, kui võrd elulaad,” ütlesid Margus ja Merike.

Margus ja tema ajalooõpetajast kaasa Tiina said kokku maaülikooli rahvatantsuansambli Tarbatu. Seal käivad nad tantsimas praegugi: vahepeal peab ju kodunt välja inimeste sekka ka saama. Kas kunagi õnnestub ka Margusel talupidamine valutult järgmisele põlvkonnale edasi anda, on vara ennustada. Üheksane Karl Eduard on igatahes hakanud juba masinate vastu huvi tundma.

RIINA MÄGI

Õpetaja kohale kaks kandidaati

Palamuse luterlikul kogudusel on lootust taas oma õpetaja saada. Möödunud aasta septembris vabaks jäänud kohale soovivad kandideerida vikaarõpetajad Jüri Pallo ja Jaanus Klaas.

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku (EELK) Palamuse kogudus jäi õpetajata pärast seda, kui 2000. aastast ametis olnud Jaan Nuga Harju-Jaani kogudust teenima asus. Pärast tema lahkumist määrati Palamuse koguduse hooldajaõpetajaks toonane EELK Tartu praostkonna praost ja praegune EELK piiskop Joel Luhamets. Jumalateenistusi on Palamuse kirikus viimase aasta jooksul pidamas käinud põhiliselt Laiuse koguduse õpetaja Georg Glaase, aga ka teised vaimulikud.

Palamuse koguduse juhatuse esimehe Arne Tegelmanni sõnul otsustasid koguduse juhatus ja hooldusõpetaja pärast Jaan Nuga lahkumist, et õpetaja kohta ei kuulutata enne vakantseks, kui on teada, et sinna ka kandideerijaid leidub. Tänavu suvel oldi selles juba kindlad ning algatati uue õpetaja valimise protsess.

6. juunil kutsuti kokku koguduse nõukogu koosolek, millel osales ka Tartu praostkonna praost Ants Tooming. Pärast koosolekut esitas kogudus peapiiskopile palve kuulutada Palamuse õpetaja koht vakantseks. Tähtjaks, st 1. oktoobriks laekusid avaldused Jüri Pallolt ja Jaanus Klaasilt ning mõlema tunnistas EELK peapiiskop Urmas Viilma kandideerimiseks sobivaks.

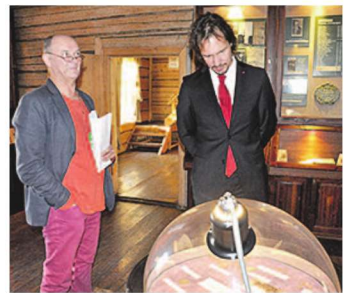
Jaanus Klaas pidas Palamuse kirikus proovijutluse 1. novembril, Jüri Pallo on sinne koguduse ees 8. novembril. Jumalateenistus algab, nagu ikka, kell 11. Kaetud on armulaud ning teenistusele järgneb vestlusring, kus võimalik õpetajakandidaadile küsimusi esitada. Pärast vestlusringi peetakse praosti eesistumisel ja koguduse nõukogu liikmete osalusel maha ka valimis koosolek.

RIINA MÄGI

Kultuuriminister Palamusel

5. oktoobril käis Jõgevamaal visiidil kultuuriminister Indrek Saar. Pärast Põltsamaal ja Jõgeval toimunud kohtumisi kultuuri- ja spordirahva ning omavalitsuste esindajatega külastas minister Palamuse kihelkonnakoolimuuseumi.

Siinne muuseum on üks neist kultuuriobjektidest, mille arendamiseks on lootust saada Jõgevamaa konkurentsivõime tugevdamise tegevuskava alusel piirkondade konkurentsivõime tugevdamise investeeringutest. Muuseumi direktor Arne Tegelman tutvustas ministrile muuseumi arendusplane, mille teostamiseks on vaja ka riigi toetust: projektirahale tuleb ju lisada omaosalus ning teha ära ka mõned tööd, mis antud meetme raames abikõlblikud pole.

Kihelkonnakoolimuuseumi direktor Arne Tegelman tutvustas Jõgevamaa-visiidil viibinud kultuuriministrile Indrek Saarele muuseumi ekspositsiooni.

FOTO: RIINA MÄGI

Koolimäe detailplaneeringu kehtestamine

Palamuse vallavolikogu 29.10.2015 otsusega nr 95 kehtestati Koolimäe kinnistu (katastriüksus 57802:001:0178) detailplaneering. Detailplaneeringu eesmärk on katastriüksuse sihtotstarbe muutmine vastavalt üldplaneeringule, üldplaneeringut muutva sihtotstarbe määramine, maa-ala jagamine lasteaia ja ühepereelamu kruntideks, krundi ehitusõiguse ja hoonestusala määramine, teede ja platside ning tehnoorkude ja -rajatiste asukoha määramine, keskkonnatingimuste seadmine planeeringuga kavandatu elluviimiseks ja ehitiste olulisemate arhitektuurinõuete seadmine.

Menetlemisel on koerte ja kasside pidamise eeskiri

Volikogu oktoobriistungil tekitas vastakaid arvamusi volikogu menetluses olev eelnõu “Koerte ja kasside pidamise eeskiri”. Loomatauditõrje seadus paneb loomaomanikele kohustuse koduloomade identifitseeritavuse tagamiseks. Koeraomanikul on kohustus lasta loomaarstil paigaldada loomale naha alla mikrokiip, seejärel kantakse koer registrisse. Ilma kiibita koera peetakse hulkuvaks koeraks ning probleemid tekivad siis, kui kiibita koer on kodunt plehku pannud.

Kui koera kiibistamata jätmine võib tuua loomaomanikule rahatrahvi kuni 200 trahviühikut, siis kasside osas ollakse esitatud eelnõus leebemad. Kasside kiibistamine on praegu esitatud eelnõus vabatahtlik. Kas see nii jääb, see on otsustamise koht ja selles osas võiksid valla elanikud oma arvamust avaldada.

Õigus looma omada on igapäevase elamise oluline osa. Ei naaber-maja elanikelt ega kortermaja teistelt elanikelt pea looma pidamiseks nõusolekut küsima. Korteriühistud peaksid oma põhikirjas või kodukorras ise reguleerima, kuidas nende majades loomadega toimetama peab.

Kui ehitises saab koera-kassi pidada nii, et ta välja ei pääse, siis ühes võivad tekkida probleemid. Koertega on veidi lihtsam, neile saab ehitada aia, millest nad välja ei saa, aga kassile võib teha kuitahes kõrge aia, üle saab ta sellest ikkagi. Tean inimesi, kes käivad kassiga väljas samamoodi jalutamas nagu koeraga, st hoides kassi rihma otsas, aga kas ka meil maal see niimoodi peab olema – see on arutelu koht ja vallarahvas võiks siingi sõna sekka ütelda!

Minu kui loomaomaniku jaoks on arusaamatu eelnõus esitatud nõue, et igasuguses avalikus kohas peab koera hoidma lühikese rihma otsas. Korrakaitse-seaduse paragrahv 54 selgitab avaliku koha mõistet: “Avalik koht on määratlemata isikute ringile kasutamiseks antud või määratlemata isikute ringi kasutuses olev maa-ala, ehitis, ruum või selle osa, samuti ühissõiduk”. Seega, kui valla piirides kehtestatakse nõue, et avalikus kohas, milleks on kõik kohad, va erakrundid, peab olema koer

lühikese rihma otsas ja suukorviga, tekitame (eriti) tiheasustusalal loomapidajatel probleemi koera liikumise tagamisega, sest määruse “Lemmikloomade pidamise nõuded” üheksandas paragrahvis on kirjas, et koerale tuleb tagada võimalus rahuldada liikumisvajadust, arvestades tema suurust ja temperamenti.

Meie valla piirides ei ole eraldatud territooriumi, kus loomaomanikud saaksid oma lemmikloomi jooksutada. Mida siis teha? Esitasin parandusettepaneku, kus kirjas: “Koera võib viia avalikku kohta jalutusrihma otsas ja vajadusel ka suukorvistatult, tagades kaaskodanike ja teiste loomade ohutuse. Jalutusrihmaga ohjamata koeraga on lubatud viibida inimasustusest eemal asuvates kohtades, kui on tagatud omaniku pidev järelevalve koera üle ning võimalus koer vajadusel koheselt jalutusrihma külge kinnitada, samuti jahipidamisel jahipassi omava koeraga.” Kas selline tekst on sobivaim, ei oska öelda.

Kuidagi ei saa ma nõustuda põhimõttega, et valla koerte ja kasside pidamise eeskiri keelab loomade kaasavõtmise kauplusesse, toitlustusasutusse, üldkasutatavasse supluskohta, spordi- ja mänguväljakule ning muusse rahvarohkesse kohta.

Arvan, et selle otsustamise peaks jätkama ettevõtjate ja haldajate otsustada ning seda saab reguleerida keelumärkide paigaldamisega. Sellise punkti täitmist ei suuda vald kunagi tagada, eriti kui mõtleme meie suurürituste peale. Paunvere väljanäitust külastavad paljud inimesed oma lemmikloomadega. Kas peaks neid keelama või tagasi saatma?

Koerte ja kasside pidamise eeskirja menetlemine seisab uuesti ees järgmisel volikogu istungil, seega palun teiepoolseid arvamusi ja ettepanekuid.

Järgmine volikogu istung toimub 26. novembril algusega kell 15. Ootan teid vaatama-kuulama. Uudiseid volikogus toimuva kohta leiab ka minu blogist, mis asub aadressil <http://terjerudissaar.blogspot.com/ee/>

TERJE RUDIISAAR,
SDE nimekirjast valitud
vallavolikogu liige

Palamuse valla 2015. aasta II lisaeelarve

(Palamuse vallavolikogu määrus 29. oktoobrist 2015 nr 34)

Määrus kehtestatakse “Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse” § 22 lõike 1 punkti 1, “Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse” § 26 lõike 1 ja Palamuse Vallavolikogu 26.06.2014 määruse nr 12 “Palamuse valla eelarve koostamise vastuvõtmise ja täitmise kord” § 6 alusel

§ 1. Võtta vastu Palamuse valla 2015. aasta II lisaeelarve, mis koosneb eelarveaasta tuludest summas 2 689 227 eurot, kuludest summas 2 683 185 eurot ja finantseerimistegevusest 127 391 eurot (lisaeelarve lisatud).

§ 2. Avaldada valla 2015. aasta II lisaeelarve üldiseks teadmiseks Palamuse Valla Teatajas.

§ 3. Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avalikustamist Riigi Teatajas.

RAIT PERSIDSKI,
vallavolikogu esimees

VALLAVOLIKOGUS JA VALLAVALITSUSES

Vallavolikogu 29. oktoobri istungil võeti vastu Jõgeva valla, Palamuse valla, Torma valla, Mustvee linna, Avinurme valla, Kallaste linna, Saare valla, Tabivere valla, Alatskivi valla ja Vara valla ühine jäätmekava aastateks 2015-2020 koos kava lisadega. Jäätmehoolduskava valmistas ette MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus, mis tegeleb jäätmemajanduse edendamisega nimetatud kümnese omavalitsuses. MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus projektijuht Taimi Eesmäe andis istungil uue jäätmehoolduskava kohta selgitusi. Tema sõnul oli uus jäätmehoolduskava nõuetekohasel avalikul väljapanekul ja korraldati ka selle avalikustamise koosole. Võrreldes seni kehtinud kavaga, pannakse uues dokumendis rohkem rõhku jäätmete tekke vältimisele ja kogumispunktis vastuvõetavate jäätmete sortimendi laiendamisele.

Jäätmekava jõustumisel, kui selle on vastu võtnud kõigi koostööd tegevate omavalitsuste volikogud, Palamuse vald oligi kümnese omavalitsusest viimane, kus jäätmehoolduskava veel vastu võtmata oli. Taimi Eesmäe juhtis tähelepanu sellele, et praegu on valla veebilehel vahendusel käimas jäätmehoolduse teemaline küsitlus ning kutsus nii volikogu liikmeid kui ka kõiki vallakodanikke üles sellele küsimustikule vastama.

Teise olulise dokumendina kinnitati volikogu oktoobriistungil Palamuse valla arengukava aastateks 2016-2026. Arengukava eelnõu koostamisse oli Kaarepere rahvamajas, Luua metsanduskoolis ja Palamuse vallamajas toimunud arutelude kaudu kaasatud valla elanikkond. Valla veebilehel avalikustati algul arengukava töoversioon ja hiljem ettepanekutega täiendatud versioon. Kui üldiselt paluti ettepanekud arengukava eelnõu kohta esitada 21. augustiks, siis vahetult enne volikogu 24. septembri istungit laekus volikogu liikmelt Terje Rudissaarilt SDE nimekirja saadikute nimel veel terve rida parandus- ja muudatusettepanekuid. Oktoobriistungiks oli vallavalitsus ettepanekud läbi vaadanud, neist valdava enamiku vastuvõetavaks tunnistanud ja eelnõusse sisse viinud. Arengukava kinnitamise poolt olid kõik 11 istungil viibinud saadikud.

Niisama üksmeelselt kinnitati valla tänavune teine lisaeelarve. Lisaeelarveid on tehtud igal aastal, põhjuseks ikka see, et valla rahasajades on aasta kestel mingeid

muutusi olnud. Tänavugi on vald saanud mitmesugust tulu, mis põhieelarves ei kajastu. Näiteks teeniti raha Paunvere väljanäituse müügiplatside rendist ja pääsmete müügist. Saadud on ka fondidest pärit raha projektide teostamiseks. Samas on mõned projektid jäänud ka toetuseta. Vastu võetud 2015. aasta teine lisaeelarve koosneb põhitegevuse tuludest summas 2 689 227 eurot, põhitegevuse kuludest summas 2 683 185 eurot ja finantseerimistegevusest 127 391 eurot.

Ladusalt läks ka Koolimäe kinnistu (sinna on muu hulgas plaanis rajada uus lasteaiahoone) detailplaneeringu kehtestamine, koerte ja kasside pidamise eeskiri jäi aga kehtestamata, sest volikogu liikmete vahel puhkes vaidlus selle üle, kas koerte ja kasside pidamise kohta peaksid kogu vallas kehtima ühesugused nõuded, või võiks koeraomanik hajaasustuspirkonnas lubada oma lemmikul ka jalutusrihmata ringi joosta, juhul kui ta ise on läheduses ja kontrollib olukorda. Lõpuks otsustati, et koerte ja kasside pidamise eeskirja tegeldakse edasi järgmisel volikogu istungil, vahepeal kogutakse aga vallakodanike ja ekspertide arvamusi, et asjas paremini selgusele jõuda.

Volikogu otsustas, et kohanime-seadusest tulenevad kohustused ja õigused, mis omavalitsusel on, delegeeritakse vallavalitsusele. Omavalitsuseksuse territooriumile jäävale nimeobjektile määrab seaduse järgi kohanime omavalitsus ning kõige otstarbekam on, kui omavalitsuse nimel teeb seda vallavalitsus.

Vastavalt volikogu tööplaanile, kuulati oktoobriistungil aruannet sotsiaalhooldus- ja tervishoiukomisjoni tööst. Komisjoni esimehe Malle Puusepa sõnul on komisjon koos käinud vähemalt kord kuus ja sel aastal on peetud üksteist koosolekut.

“Komisjoni liikmetele teeb muret see, et puudega laste arv suureneb ning nende vanemate elu kergemaks tegemiseks oleks vaja senisest hoopis rohkem ära teha,” ütles Malle Puusepp. “On peresid, kellel napib raha laste lasteaia- ja pikapäevarühmatoidu või kevadise klassiekskursiooni eest tasumiseks. Kolmel inimesel pole praegu aga veel elamispinda, kus talvele vastu minna. Samas võime röömustada selle üle, et lapsi on vallas rohkem sündinud, kui eelarves sünnitoetuste maksmiseks raha

osati planeerida.”

Sotsiaalhooldus- ja tervishoiukomisjon algatas tänavu ka lastekaitsepäevale pühendatud perepäeva läbiviimise. Oma abikäe ulatasid MTÜ Sokuturi ning pritsimehed ja politseinikud. Perepäev tahtakse korraldada ka tuleval aastal. Malle Puusepp avaldas lootust, et siis aitavad selle teokssaamisele kaasa ka noorsootöötajad ja noortekeskused.

RIINA MÄGI

* * *

Vallavalitsuse 12. oktoobri istungil:

- 1) otsustati vajaduspõhise pere-toetuse määramine;
- 2) otsustati sotsiaalhoolekande kulude hüvitamine;
- 3) otsustati toetuse andmine pikapäevaeine tasumiseks;
- 4) otsustati sõidukaartide väljastamine Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumis õppivatele õpilastele;
- 5) otsustati lõpetada eluruumi Luua keskus 19-13 üürileping;
- 6) otsustati anda üürile eluruum Luua keskus 19-17;
- 7) otsustati korraldatud jäätme-veoga liitumisest vabastamine;
- 8) otsustati kinnistu jagamisel tekkinud katastriüksuste lähiaad-ressi, nime ja maa sihtotstarbe määramine;
- 9) otsustati maa maksustamis-hinna arvutamise akti kinnitamine;
- 10) otsustati projekteerimistingi-muste andmine;
- 11) otsustati tunnistada Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumi staadioni rekonstrueerimisprojekti koostamise lihtsanke edukaks pak-kujaks Trent Projekt OÜ;
- 12) otsustati hajaasustuse pro-grammis osalemise projekti aruande heakskiitmine;
- 13) otsustati tuletõrjeautole hin-na määramine;
- 14) otsustati ehitusloa andmine ASile Eesti Raudtee Tapa-Tartu optikaringi II etapi ehitamiseks;
- 15) kuulati ehitusspetsialisti And-res Haageni selgitusi Palamuse val-la lasteaia projekteerimise käigust;
- 16) otsustati Palamuse valla arengukava projekti sisse viidud täiendused ja parandused ava-likustada kodulehel ja esitada arengukava projekt volikogule kinnitamiseks;
- 17) otsustati Palamuse valla kul-tuurivaldkonna analüüs avalikusta-da dokumendiregistris ning saata volikogu liikmetele ja vallavalitsuse hallatavatele asutustele;

18) otsustati esitada vallavoli-kogu istungile määruste eelnõud “Jõgeva valla, Palamuse valla, Tor-ma valla, Mustvee linna, Avinurme valla, Kallaste linna, Saare valla, Tabivere valla, Alatskivi valla ja Vara valla ühine jäätmekava 2015-2020”, “Koerte ja kasside pidamise eeskiri” ning “Kohanimeseadusest tulenevate kohustuste ja õiguste delegeerimine”.

Vallavalitsuse 21. oktoobri istungil:

- 1) otsustati määrata toimetu-lekutoetus 1276 eurot ja 07 senti;
- 2) otsustati määrata sotsiaal-toetust valla eelarvest 1737 eurot ja 53 senti;
- 3) otsustati raske ja sügava puudega lastele osutatud teenuste hüvitamine;
- 4) otsustati raske ja sügava puu-dega isikute sotsiaalteenuste eest tasumine;
- 5) otsustati Palamuse Vallavalit-suse 26.06.2014 korralduse nr 146 “Puudega lapse hooldajale hool-dajatoetuse määramine” kehtetuks tunnistamine;
- 6) otsustati puudega lapse hool-dajale hool-dajatoetuse määramine;
- 7) otsustati mitteiluruumi üürile andmine;
- 8) otsustati anda üürile eluruum Luua keskus 17-2;
- 9) otsustati eluruumi üürile and-misest keeldumine;
- 10) otsustati lõpetada eluruumi Luua keskus 19-5 üürileping;
- 11) otsustati anda projekteeri-mistingimused EstWin valduskaab-li trassi ELA099 “Sadala-Torma-Palamuse-Vara-Tartu-Raadiomõisa” projekteerimiseks ning Ehavere paisu poolt tekitatava paisutuse likvideerimise projekteerimiseks Ehavere ja Luua külas;
- 12) otsustati ehitusloa andmine;
- 13) otsustati hajaasustuse pro-grammis osalemise projekti aruande heakskiitmine;
- 14) otsustati ühissõidukipeatuste nime määramine;
- 15) otsustati kinnistu jagamisel tekkinud katastriüksuste lähiaad-ressi, nime ja maa sihtotstarbe määramine;
- 16) otsustati reservfondist raha eraldamine;
- 17) otsustati korraldatud jäät-meveoga liitumisest vabastamine;
- 18) otsustati hüvitise maksmine;
- 19) otsustati spordiprojekti “Tuult tiibadesse” arutelluse kaa-sata vallas spordiga tegelevad inimesed ja korraldada aruteluks kokkusaamine.

Volikogu sai juurde haldusreformikomisjoni

Palamuse vallavolikogu otsustas oma 29. oktoobri istungil moodus-tada volikogu ajutise komisjonina haldusreformikomisjoni. Komisjon hakkab otsima partnereid, kellele teha ettepanek ühinemiseks, ning võimalusi tagada siinsele kogukon-nale üleriigilise haldusreformi tin-gimustes parim haldussuutlikkus. “Moodustame haldusreformiko-misjoni selleks, et Palamuse vald oleks reformi käigus liitja, mitte liidetav,” ütles Palamuse valla-volikogu esimees Rait Persidski, kelle kohal olnud volikogu liikmed salajasel hääletusel üksmeelselt uue komisjoni esimeheks valisid. Komisjoni aseesimehe kohale SDE nimekirja saadik Terje Rudissaar. Komisjoni liikmeteks kinnitati Urmas Astel, Imbi Saar, Haana Zuba-Reinsalu, Hannes Nigulas ja Kuuno Lille.

Haana Zuba-Reinsalu sai kõne-alusel volikogu istungil veel teisegi austava ülesande: ta valiti volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esi-meheks. Seda komisjoni varem juhtinud Margus Kaasik astus sep-tembris teatavasti volikogu liikme kohalt tagasi.

Palamuse valla 2015. aasta II lisaeelarve

(Lisa Palamuse vallavolikogu 29.10.2015 määrusele nr 34)

Lisaeelarve koondtabel	2015. a eelarve koos I lisaeelarvega	Muutus	Korrigeeritud eelarve
PÕHITEGEVUSE TULUD	2 534 272	+ 154 955	2 689 227
Maksutulud	1 182 747	+ 49 700	1 232 447
Tulud kaupade ja teenuste müügist	336 200	+ 105 796	441 996
Saadavad toetused	992 325	+ 14 459	1 006 784
Muud tegevustulud	23 000	- 15 000	8 000
PÕHITEGEVUSE KULUD	-2 532 905	- 150 280	- 2 683 185
Antavad toetused	-293 536	- 5 185	- 298 721
Muud tegevuskulud	-2 239 369	- 145 095	- 2 384 464
INVESTEEERIMISTEGEVUS	-269 644	+ 61 670	- 207 974
Põhivara soetus	- 455 057	+ 184 198	- 270 859
Põhivara müük	124 000	- 58 000	66 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	74 528	- 64 528	10 000
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	- 7 565		- 7 565
Finantstulud ja -kulud	- 5 550		- 5 550
FINANTSEERIMISTEGEVUS	227 391	- 100 000	127 391
Võlakohustuste võtmine	380 000	- 100 000	280 000
Võlakohustuste täitmine	- 152 609		- 152 609
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-40 886	- 33 655	- 74 541
Likviidsed varad 01.01.2015	88 816		
Ülejääk			14 275

*Õnnitleme
kõiki novembrikuu
sünnipäevalapsi!*

*Palamuse
Vallavalitsus*

ÕNNITLEME PISIPÕNNI SÜNNI PÜHUL!

Mirjam Haugjärv ja Kaimar Kõiv

MARIELL 12.09.2015

Külli ja Guido Vahtra

ALEX ANDRI 30.09.2015

Marju Andola-Käher

ja Tanel Käher

MARIE JOHANNA 12.10.2015

Ene ja Toivo Tootson

HELENA 21.10.2015

ÜRITUSED VALLAS

PALAMUSEL

5. novembril kell 16	Palamuse lasteaia "Nukitsamees" isadepäeva kontsert rahvamajas.
10. novembril kell 14.30	malepärasitlõuna raamatukogus.
13. novembril kell 10.45	gümnaasiumi algklasside karneval koolimajas.
14. novembril kell 19	klubiõhtu "Lõikuspidu" rahvamajas (vt eraldi kuulutust).
16.-20. novembrini	kooli aastapäevanädal gümnaasiumis.
18. novembril kell 16	padjaklubi käsitööhuvilistele raamatukogus.
23. novembril kell 11	Viljandi laste- ja noorteteatri REKY etendus "Talvemuinasjutt Mašake ja kolm karu" rahvamajas. Pääse 5,50 eurot.
26. novembril	kodanikupäeva üritus "Mul ei ole ükskõik" gümnaasiumis.
26. novembril kell 11	sudokusõprade kohtumine raamatukogus.

KAAREPERES

27. novembril kell 12	eakate õdus õhtupoolik rahvamajas.
27. novembril kell 20	puhkeõhtu rahvamajas. Tantsuks mängib Raen Väikene. Pääse 7 eurot.

28. novembril kell 10 toimub Palamuse gümnaasiumis

19. PAUNVERE KABETURNIIR

Võistlevad:

- pisikadetid (sündinud 2005 ja hiljem);
- minikadetid (s 2002 ja hiljem);
- kadetid (s 1999 ja hiljem);
- juuniorid (s 1996 ja hiljem);
- mehed;
- naised

Paremaid autasustatakse medali, diplomi ja meenega.

Korraldaja: Palamuse vallavalitsus

Info tel 525 8509

Palamuselt Tootstele OÜ kohvikust TEELE on võimalik tellida:

- Peo- ja peielauad kuni 100 inimesele
- Peo- ja peielauatoidud kojuviimiseks
- Kulinaaria- ja pagaritooted, sh tordid

Tootstele OÜ müüb **VEDELGAASI** balloonis

Info telefonil 521 3255 www.tootstele.eu

LÕIKUSPEOLE

pühendatud KLUBIÕHTU

14. november Palamuse Rahvamajas

Algusega kell 19.00

Teatrietendus

Põltsamaa Kultuurikeskuse näitering "Kuukatsujad"

TEISEL POOL PIIRI

Autor Urmas Lennuk

Alates kell 20.00

mängib tantsuks ansambel "ONUPOEG"

Üles astub rahvatantsu rühm "PAUNVERE TOOTSID-TEELED"

Pääse: 5.-

Info ja laudade broneerimine
rahvamaja@palamuse.ee või 53 060 460

Ülistuslaulud, vimplid ja võimlemiskavad

16. oktoobril toimus Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumis järjekordne, nüüd siis juba 43. pidu "Leib ja lilled", millest võtsid osa kooli 5.-12. klassi õpilased, õpetajad ja mõned vilistlased.

Peo läbiviijaks oli 8. klass, kes tuli oma ülesandega kenasti toime.

Peo teema oli sel korral ENSV, lahtikirjutatult Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik. Osalevad klassid pidid täitma selle teemaga seonduvaid ülesandeid: katma lõikuspeo peolaua, kirjutama ülistuslaulu loosiga tõmmatud teemal, näiteks lehmale, kartulile või traktorile, kujundada vimpli ja tutvustada seda ning looma ja esitada võimlemiskava. Kõikpeolised kandsid 1980. aastate moodi järgivaid riideid.

Võisteldi kahes vanuseastmes: 5.-7. klass ja 9.-12. klass. Ülesannete sooritamist hindas kuueliikmeline žürii koosseisus Lea Isotamm, Merilii Jalg, Anni Juhanson, Allar Malbe, Merike Olgo ja Leena Karin Toots.

Noorema vanuseastme võitjaks tunnistati 5. klass. Eriliselt hästi oli neil ette valmistatud ülistuslaul ja ka

selle ettekandmine õnnestus. "Seitsmendikud" olid palju vaeva näinud võimlemiskavaga, mida esitas terve klass. 6. a ja b klass, kes esinesid koos, torkasid silma oma eriliste punk-kostüümide poolest.

Vanemas vanuseastmes osutus võitjaks 12. klass. Neil oli väga huvitav ülistuslaul ühendkoori esituses ja vaimukas võimlemiskava. 9. a ja b klass, kes esinesid koos, illustreerisid oma ülistuslaulu lehmale lehmakostüümiga ning suutsid oma vimplit tutvustades kasutada isegi vene keelt. 10. klassil õnnestus hästi võimlemiskava ja 11. klass üllatas ajastutruu lõkke ümber laulmisega.

Korraldajaklass, kes küll ei võistelnud, tervitas peolisi lauluga "Olgu jääv meile päike", mille esitasid Ryan Kruberg ja Inge Kastepõld. Õhtut juhtisid Eva-Lotta Palmiste ja Tauri Kaasik.

Abi eest ürituse planeerimisel ja läbiviimisel tänab 8. klass oma klassijuhatajat Virge Valdmaad!

LEENA KARIN TOOTS,
Oskar Lutsu Palamuse
Gümnaasiumi
8. klassi õpilane

5. klass traditsioonilisel peol "Leib ja lilled" võimlemiskava esitamas.

FOTO: ERAKOGU

Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasiumi
LASTEVANEMATE ÜLDKOOSOLEK toimub
2. detsembril 2015 algusega kell 17
kooli väikeses saalis.

Täpsem info kooli kodulehel www.palamuse.edu.ee

Turve talus oli koguperepäev

Novembrikuus on viimane aeg heita pilk möödunud suve tegemistele. 8. augustil toimus Visusti külas Turve talus tore IH-HA-HA koguperepäev, mille korraldajaks oli mittetulundusühing Visusti Ratsu.

Ürituse "ristiemaks" oli üks väike tüdruk, kes iga kord vanaemale külla tulles palus joonistada ih-ha-haad ja pani vanaema sellega tõsise probleemi ette. See lugu andiski mõtte tutvustada Turve talus elavaid võistlushobuseid: näidata, mida nad söövad-joovad ja kuidas neid õpetatakse, et kõrgeid sportlikke tulemusi saavutada. Kutsutud olid kõik, kes tahtsid koos perega vabas looduses meeldivalt aega veeta ja tutvuda neljajalgsete sõpradega.

Hommikul oli tall avatud ekskursiooniks. Kuna ilm oli Eestimaa suve kohta tavatult kuum, olidki hobused kuuma päikese eest tallis varjul. Seal said kõik huvilised giidi saatel hobuseid vaadata ja ka käega katsuda. Iga hobuse juures oli tutvustav info tema sugupuust ja sportlike saavutuste kohta. Talli kõige värskem elanik oli 1,5 kuune varsake.

Veel oli lastel võimalus päeva jooksul koos Liina Seppaga hobuseid joonistada. Need võisid olla ka roosad ja lendavad.

Ih-ha-ha koguperepäeval said lapsed ja nende vanemad tutvustada hobuste ja ponidega.

FOTO: ERAKOGU

Väikemuuseumide sari jätkub

Palamuse kihelkonnakooli-muuseumi ärklisaali pandi selle nädala alguses üles Assikveres tegutsevat Anna Haava mälestustuba tutvustav näitus. See jätkab juba mitu aastat tagasi alustatud Jõgevamaa väikemuuseumide tutvustavat sarja.

Anna Haava mälestustuba avati Assikvere seltsimajas 2006. aasta folklooripäeval. Sel list tuba oli vaja eelkõige selleks, et hoida luuletaja kodukandis mälestust temast elavana. Mälestustoa sisustamisel olid abiks Eesti Kirjandusmuuseumi töötajad. Toas on eksponeeritud Anna Haava luulekogud ja tõlketööd, koopiad luuletaja kirjavahetusest Mari Raamoti, Elise Auna, Juhan Luiga ja teistega. Näha saab ka luuletaja kodutalu maketti ja luuletaja sugupuud, mis saadi selle koostajalt Maire Kõlult.

2008. aastast on lisandunud mälestustuppa Palal peetavate Anna Haava luulepäevade salvestised. Salvestiste abil saab taas eluloolise luulekava ettekandmised Tartu Pauluse kirikus

ja Jõgeva kultuurikeskuses. Selle luulekavaga käisid Linda Olmaru, Merle Mür ja Merike Jaaniku esinemas Eestimaa paljudes paikades, tehes nii Anna Haava pärandi tutvustamisel tänuväärset tööd.

Luuletaja mälestustoa saab näha ka talle kuulunud esemeid. 2014. aastal parandas Anna Haava hooldaja Meeta Haldre mälestustoa luuletaja kohvitassi, suhkrutoosi, äratusekella, ridiküli ja monogrammi-ga käterätiku. 2015. aastal seati Anna Haava mälestustoa sisse ka väike nurgake teise sama kandi luuletaja Mari Vallisoo mälestuseks.

Anna Haava mälestustuba tutvustaval näitusel Palamuse kihelkonnakooli-muuseumis saab uudistada Haava kirjanduslikku pärandit, stende tema elulooliste andmete ja piltidega, isiklike esemeid ja sugupuud väljatrüki.

Vaadata saab ka Linda Olmaru koostatud luulekava ja Anna Haava luulepäevade salvestisi. Näitus jääb avatuks 28. novembrini.